

DRŻYJ, ŚMIERTELNIKU!
SPLUŃ TRZY RAZY PRZEZ
LEWE RAMIĘ, NATRZYJ SIĘ
CZOSNKIEM, POSÓL SKAR-
PETY, A NASTĘPNIE ROZ-
POCZNIJ GRĘ NA RYNKU LUB
W DOWOLNYM MIEJSCU NA
STARYM MIEŚCIE (PATRZ:
MAPKA). LITERY Z ZAZNA-
CZONYCH PÓŁ UTWORZĄ
STRASZLIWE HASŁO!

WYPATRUJ ZJAW I DU-
CHÓW, WSŁUCHAJ SIĘ
W JĘK POTĘPIŃCÓW!
OTO NAJLEPSZA RECEP-
TA NA UROCZY, MRO-
ŻĄCY KREW W ŻYŁACH
RODZINNY SPACEREK!

STRZEŻ SIĘ

RODZINNY SPACER Z DRESZCZYKIEM

• DLA NIEUSTRASZONYCH
W WIEKU ??-200 LAT •

WROCŁAW MIASTO PRZYGODY

SŁUP HAŃBY (PRĘGIERZ)

W ŚREDNIOWIECZU JUŻ SAMO STANIE POD PRĘGIERZEM BYŁO KARĄ. A WYMIERZANO TEŻ ZNACZNIE OKRUTNIEJSZE KARY, A WROCŁAWSCY ŁAWNICY ZNANI BYLI ZE SWEJ SUROWOŚCI.

UZUPEŁNIJ WIERSZYKI
(RYSUNKI SĄ PODPOWIE-
DZIA), A DOWIESZ SIĘ,
JAKIE KARY STOSOWANO
WE WROCŁAWIU W ZALEŻ-
NOŚCI OD PRZEWINIENIA.

TADEK JUŻ OD DZIECIŃSTWA MIAŁ
LEPKIE BARDZO RĄCZKI,
NAŁOŻONO MU NA NIE

ŻELAZNE $\frac{0}{5} \text{ --- } \frac{\quad}{53}$

ZOSIA ŁAMAŁA SERCA,
WIELCE CZAROWNIA BYŁA.
„TO CZARY” – KTOŚ DONIÓSŁ.

DZIEWCZYNA NA $\frac{\quad}{26} \text{ --- } \frac{\quad}{16}$ SKOŃCZYŁA.

RABOWAŁEŚ I KRADŁEŚ
ZUCHWAŁEŚ HENRYCZKU,
NIC DZIWNEGO, ŻE W KOŃCU

SKOŃCZYŁEŚ NA $\frac{\quad}{19} \text{ --- } \frac{\quad}{14} \text{ --- } \frac{\quad}{13}$

ZA BUNT PRZECIW WŁADZY
JEST JEDNA ZAPŁATA,
JAN WNĘTRZ POŁOŻYŁ GŁOWĘ
POD T $\frac{\quad}{28}$ KATA.

BARTEK HULAŁ DO RANA,
PIŁ KRZCZĄC: „NIE DLA MNIE POSTY”,
NIKOGO NIE ZDZIWIŁO,

ŻE WYMIERZONO MU KARĘ $\frac{\quad}{46} \text{ --- } \frac{\quad}{44}$

Z AWANTUR I BIJATYK W CAŁYM WROCŁAWIU
DOBRE ZNAŁO STASZKA,

W $\frac{60}{29} \text{ --- } \frac{7}{\quad}$ BŁAZNÓW ZAMKNIĘTO
TEGO NIEBIESKIEGO PTASZKA.

PRZYJRZYJ SIĘ PRĘGIERZOWI. KAT NA SZCZYCIE KAMIEN-
NEGO SŁUPA TRZYMA RÓZGI I $\frac{\quad}{45} \text{ --- } \frac{\quad}{54} \text{ --- } \frac{\quad}{52}$

PRĘGIERZ TO
SŁUP, PRZY
KTÓRYM WY-
KONYWANO
KARY.

JEŚLI CHCESZ
WIEDZIEĆ

RATUSZ NAZYWANY BYWA „KRONIKĄ ŚREDNIOWIECZNEGO WROCŁAWIA”. ZOBACZYSZ TU RZEŹBIONE SCENY Z ŻYCIA DAWNYCH MIESZKAŃCÓW, KTÓRZY SIĘ BAWIĄ, POLUJĄ, ĆWICZĄ WALKĘ NA MIECZE. SĄ TEŻ POSTACIE (NA WYSOKOŚCI PIERWSZEGO PIĘTRA) PRZEDSTAWIAJĄCE RÓŻNE STANY I DAWNE ZAWODY.

MEMENTO MORI
BAW SIĘ, ALE SZYKUJ DO WOJNY
I... PAMIĘTAJ O ŚMIERCI
(RATUSZ)

KOGO PRZEDSTAWIA RZEŹBA NA RATUSZU, KTÓREJ FRAGMENTY WYGLĄDAJĄ TAK:

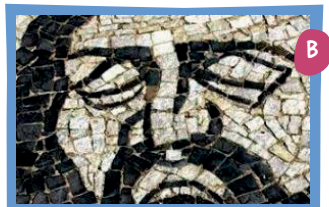
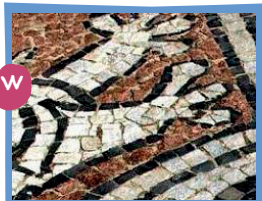
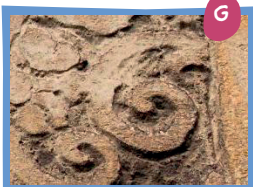
ZAZNACZONA LITERA W POPRAWNEJ ODPOWIEDZI PRZYDA CI SIĘ DO ROZWIĄZANIA HASŁA

P KUPCA

K KAMIENIARZA

W MNICHA

litera nr
21

W SERCU HERBU (NA ŚRODKOWYM POLU) ZNAJDUJE SIĘ GŁOWA ŚW. JANA CHRZCIELCY – PATRONA MIASTA. KTO I DLA CZEGO KAZAŁ ŚCIAĞ JANA?

DOWIESZ SIĘ
TUTAJ

PRZED RATUSZEM Z KOŁOROWYCH KOSTEK UŁOŻONY JEST HERB WROCŁAWIA. KTÓRY Z „KAFELKÓW” NIE JEST ELEMENTEM HERBU?

litera nr
17

LITERA Z PRAWIDŁOWYCH ODPOWIEDZI PRZYDA CI SIĘ DO HASŁA

GŁOWA NA TACY
(HERB WROCŁAWIA)

KTO ZJADŁ MUMIĘ? (APTEKA POD MURZYNEM)

JEDNA Z PRZYWIEZIONYCH DO WROCŁAWIA MUMII EGIPSKICH DOTRWAŁA DO NASZYCH CZASÓW. MOŻNA JĄ OBEJRZEĆ W MUZEUM CZŁOWIEKA I DOWIEDZIEĆ SIĘ, DLACZEGO NAZYWANA JEST „WROCŁAWSKĄ KSIĘŻNICZKĄ”.

JEŚLI CHCESZ
WIEDZIEĆ

MUMIA

W DAWNEJ „APTECE POD MURZY-
NEM” ZNAJDUJĄCEJ SIĘ NA
PL. SOLNYM SPROSZKOWANO
MUMIĘ I SPRZEDAWANO JĄ
WROCŁAWIANOM, JAKO BARDZO
DROGI I SKUTECZNY LEK.

PODOBNO BYŁO TO
LEKARSTWO NA WSZYSTKO

CZYLI

22 38 39

POPULARNA JEST WE WROCŁAWIU LEGENDA MÓWIĄCA, ŻE CAŁE MIASTO POŁĄCZONE JEST PODZIEMNYMI TUNELAMI I KORYTARZAMI. JAK W KAŻDEJ LEGENDZIE I TU JEST ZIARNO PRAWDY. MOŻESZ ZOBACZYĆ, JAK WYGLĄDAŁY BETONOWE PODZIEMNE SCHRONY Z CZASÓW II WOJNY ŚWIATOWEJ, ODWIEDZAJĄC MOVIE GATE (MUZEUM FILMU).

PODZIEMNY WROCŁAW (PL. SOLNY)

sio!

ZNAJDŹ NA SUFICIE NARY-
SOWANĄ PRZEZ JEDNEGO
Z ŻOŁNIERZY POSTAĆ KO-
BIETY (NIE MUSISZ WCHO-
DZIĆ DO ŚRODKA MUZEUM).

DZIEWCZYNA MIAŁA NA IMIĘ

2 62 51

W KILKA LAT PO TYM, JAK PROTESTANCI PRZEJĘLI KOŚCIÓŁ ŚW. ELŻBIETY, PEWNEJ NOCY W 1529 ROKU PODCZAS BURZY MIAŁA MIEJSCE KATASTROFA: HEŁM WIEŻY KOŚCIOŁA ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU RUNĄŁ. PODOBNO ZGINĄŁ JEDYNI CZARNY KOT, WIĘC UZNANO, ŻE TO SPRAWKA SZATANA. KATOLICY TWIERDZILI, ŻE RUNIĘCIE WIEŻY, TO KARA ZA TO, ŻE ODEBRANO IM KOŚCIÓŁ. PROTESTANCI JEDNAK TŁUMACZYLI TO ZDARZENIE INACZĘJ I UFUNDOWALI KAMIENNĄ TABLICĘ Z PRZEDSTAWIENIEM TEJ HISTORII JAKO PRZYKŁAD BOŻEJ OPIEKI NAD NIMI.

WSZYSTKIEMU WINIEN
CZARNY KOT?
(KOŚCIÓŁ ŚW. ELŻBIETY)

ODNAJDŹ NA WIEŻY PŁASKO-
RZEŻBĘ. KTO PRZYTRZYMU-
JE HEŁM WIEŻY I RATUJE
MIASTO PRZED SKUTKAMI
KATASTROFY?

WIEŻĘ PRZYTRZYMUJĄ

32 20 6

PFFF!!

JEŚLI CHCESZ
POZNAĆ

LEGENDA O DUCHU
SKĄPEJ PRZEKUPKI

W ŚCIANY KOŚCIOŁA
PW. ŚW. ELŻBIETY (NA ZEWNĄTRZ
I WEWNĄTRZ BUDOWLI) WMURO-
WANE ZOSTAŁY EPITAFIA I PŁYTY
NAGROBNE. PO PÓŁNOCNEJ STRO-
NIE GRZEBANO KOBIETY, KTÓRE
ZMARŁY PODCZAS PORODU.

ZNAJDŹ EPITAFIUM, NA
KTÓRYM PIĘKNA MŁODA
KOBIETA SPOGLĄDA NA
CIEBIE. JEJ PORTRET
WYGLĄDA TAK:

JAK MIAŁA NA IMIĘ?

58

31

ZAZNACZONE
LITERY PRZY-
DADZĄ CI SIĘ
DO HASŁA

ODCZYTAJ IMIĘ
Z KAMIENNEJ
TABLICY!

COŚ NIĘŚWIEŻO
WAĆPANI WY-
GLĄDA.

CO ZA ORDY-
NUS! WYPRA-
SZAM SOBIE!

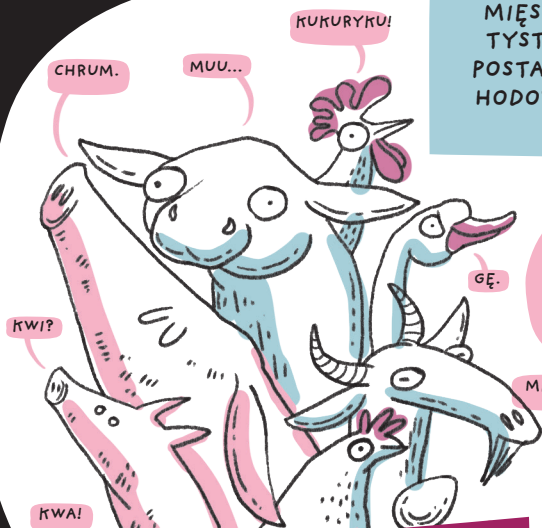
PLE,
PLE.

ZMARLI
DO NAS MÓWIĄ, A CZASEM...
PATRZA NA NAS
(DAWNY GMENTARZ PRZY
KOŚCIELE ŚW. ELŻBIETY,
OD STRONY PÓŁNOCNEJ)

NA STARYCH JATKACH DZIŚ ZAMIAST MIĘSEM HANDLUJE SIĘ WYROBAMI ARTYSTYCZNYMI. WROCŁAWSKY ARTYŚCI POSTANOWILI ODDAĆ HOŁD ZWIERZĘTOM HODOWLANYM, KTÓRYCH MIĘSO ZJADAMY I UFUNDOWALI POMNIK.

ODNAJDŹ PRZY TYM ZASKAKUJĄCYM „POMNIKU” TABLICĘ UMIESZCZONĄ W BRUKU. POD SŁOWAMI „KU CZCI ZWIERZĄT RZEŻNYCH” PODPISALI SIĘ

18 10 49

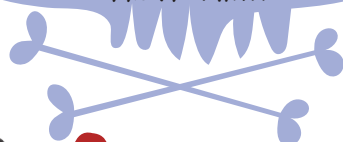

**POMNIK
KU CZCI
ZWIERZĄT
RZEŻNYCH
(JATKI)**

**CHOĆBYŚ MIAŁ ZŁOTA
SKRZYNIE, ŚMIERCI
SIĘ NIE WYWINIESZ**

(UL. WIĘZIENNA,
STARE WIĘZIEŃ)

ZA KRATĄ PROWADZĄCA NA DAWNY WIĘZIENNY DZIEDZINIEC (PO PRAWEJ STRONIE OD WEJŚCIA) DAWNI WIĘŹNIOWIE, CZEKAJĄC NA WYKONANIE WYROKU, POZOSTAWILI PO SOBIE WYRYTE W TYNKU „PAMIĄTKI”. JEDEN Z RYSUNKÓW PRZYPOMINA:

N KRASNOLUDKA

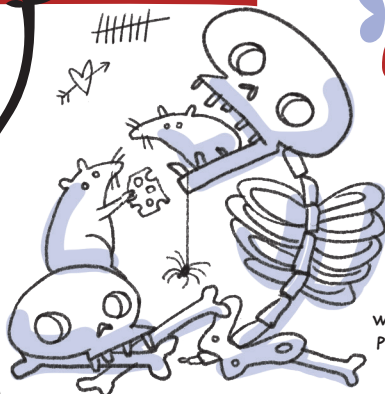
L SOWĘ

M HIPOPOTAMA

litera nr
15

ZAZNACZONA LITERA
W POPRAWNEJ ODPOWIEDZI
PRZYDA CI SIĘ DO ROZWIĄ-
ZANIA HASŁA

9

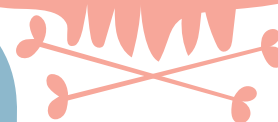
KOMU BIJE DZWON? BIJE ON TOBIE!

(KOŚCIÓŁ MARII
MAGDALENY)

NA POŁUDNIOWEJ WIEŻY KOŚCIOŁA PW. ŚW. MARII MAGDALENY WISIAŁ DO KOŃCA II WOJNY ŚWIATOWEJ DUŻY DZWON. ZAMÓWIŁA GO RADA MIEJSKA U LUDWISARZA (DZWONOLEJCY) – MICHAŁA WILDE.

GDY PRACA NAD DZWONEM BYŁA JUŻ NIEMAL UKOŃCZONA, MICHAŁ ZOSTAWIŁ W PRACOWNI SWOJEGO UCZNIA. NIESTETY TEN, WBRĘW PRZESTROGOM MISTRZA, NAMÓWIONY PRZEZ DIABELSKIE PODSZEPTY, SAM DOKOŃCZYŁ PRACĘ. PEWNY, ŻE ZNISZCZYŁ DZIEŁO LUDWISARZA, ZROZĄCZONY POBIEGŁ DO MISTRZA, BY BŁAGAĆ O PRZEBACZENIE.

CZY MISTRZ MU PRZEBACZYŁ?
POSŁUCHAJ I UZUPEŁNIJ TEKST.
FRAGMENTY UTWORU PT. „WROCŁAWSKI DZWON GRZESZNIKA”
W TŁUMACZENIU ROMANA KOŁAKOWSKIEGO NAGRANY
JEST TUTAJ:

„LECZ GDY SIĘ ^{27 37} DOWIEDZIAŁ,
CO ^{12 56} ZROBIĆ ŚMIAŁ,
ROZSĄDEK GO OPUŚCIŁ
I WPADEŁ W OKRUTNY _____

WBIEŁ W ^{59 8} NIEROZTROPNEJ
W PIERŚ CHŁOPCA OSTRY ^{36 40}
I POBIEGŁ CO TCHU W PŁUCACH,
BY BYĆ PRZY ^{3 23} JUŻ.
(...)

JUŻ STĘŻAŁ SPIŻ I OSTYGLE,
WIĘC FORMĘ ROZBIĆ ^{1 48}
UWIERZYĆ TRUDNO OCZOM –
WSPANIAŁY ^{34 41 61} BEZ SKAZ!

MISTRZ ZA ZBRODNIĘ MUSAŁ ZAPŁACIĆ WŁASNYM ŻYCIEM. PONIEWAŻ BARDZO ŻAŁOWAŁ TEGO, CO ZROBIŁ, DZWON NAZWANO DZWONEM GRZESZNIKA. BIŁ ON CZĘSTO NA TRWOGĘ, GDY MIASTU ZAGRAŻAŁO NIEBEZPIECZEŃSTWO, LUB PODCZAS WIELKICH ŚWIĄT.

DLACZEGO ZATEM LEŻY
NA ZIEMI CHŁOPCA ⁴³
ACH, MISTRZU, ^{47 24} MISTRZU,

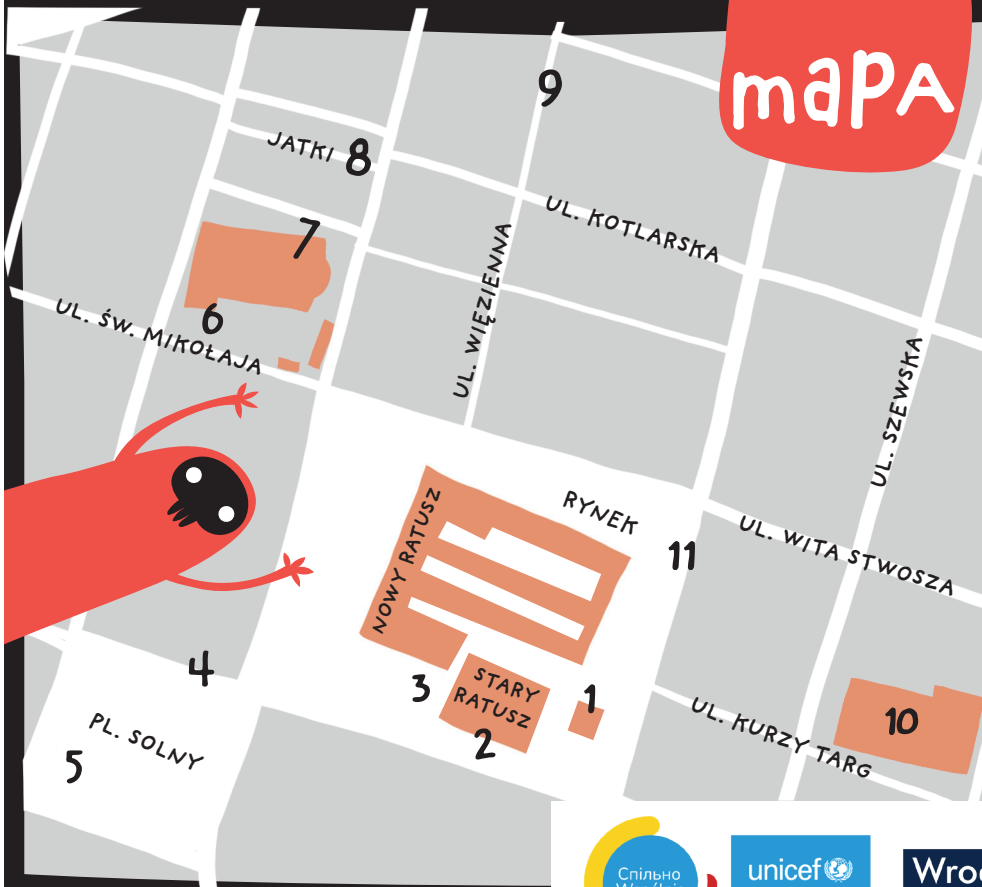
³⁰ ŻYCIA RÓB!”

WIEŻA KOŚCIOŁA
PW. ŚW. MARII MAGDALENY

JĘŚLI CHCESZ
WIEDZIEĆ

mapa

POMYSŁ GRY / TEKSTY: ■ MARTA MINIEWICZ, ■ MAŁGORZATA URLICH-KORNACKA
 ILLUSTRACJE I SKŁAD: ■ MALINA MITUNIEWICZ
 KOORDYNACJA PROJEKTU:
 ■ WYDZIAŁ PROMOCJI MIASTA I TURYSTYKI URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

**ROZWIĄZANIEM
 GRY JEŚĆ MOTTO
 ZE SZKOŁY KATÓW
 W WOJCIESZOWIE:**

Gra przygotowana ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF, na podstawie podpisanego w dn. 09 czerwca 2022 Memorandum Of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF a Miastem Wrocław oraz Letters of exchange for the provision of support related to emergency refugee response in Wrocław.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45
 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56
 57 58 59 60 61 62 63

O, NIEUSTRASZONY BADACZU ZJAWISK
 PARANORMALNYCH! POGROMCO ZJAW,
 DUCHÓW I PRZYJACIELU MUMII! OTO POZO-
 STAŁO CI ROZWIĄZAĆ OSTATNIĄ ZAGADKĘ!

GDY ZDOBEDZIESZ ROZWIĄZANIE, MOŻESZ
 UDAĆ SIĘ DO INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
 (RYNEK 14) PO PAMIĄTKOWĄ PIECZĘĆ.

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ

